

Faron sopimuksen suositukset

Kohti kestävää kulttuuriperintötyötä

Tässä tekstissä kerrotaan, mitä Faron sopimus tarkoittaa Suomelle.

Sopimuksen hyötyjä ovat esimerkiksi:

- Kaikki ihmiset voivat vaikuttaa siihen, miten kulttuuriperintöä käytetään.
- Kaikilla ihmisillä on mahdollisuus keskustella kulttuuriperinnön merkityksestä ja käytöstä.
- Suomi voi tehdä yhteistyötä niiden maiden kanssa, jotka ovat mukana Faron sopimuksessa.
- Yhteistyön myötä Suomi on mukana edistämässä rauhaa Euroopassa.
- Suomen kulttuuriperintö tulee tunnetummaksi osaksi Euroopan kulttuuriperintöä.
- Sopimus tukee Suomen kulttuuriympäristöjen säilymistä

Mitä kulttuuriperintötyö on vuonna 2020?

Tavoite:

Tavoite on, että kaikki suomalaiset tietävät, mitä kulttuuriperintötyö tarkoittaa.

Kaikilla on mahdollisuus osallistua kulttuuriperintötyöhön, käyttää kulttuuriperintöä ja vaalia sitä.

Kaikki tietävät, mikä on kulttuuriperinnön merkitys.

Ihmiset tekevät työtä oman kulttuuriperintönsä hyväksi, mutta arvostavat myös muiden kulttuuriperintöjä.

Ihmiset keskustelevat

kulttuuriperinnön merkityksestä ja hyödyistä.

Kaikkien mielipiteet ja ehdotukset otetaan huomioon, kun päätetään kulttuuriperinnön käytöstä.

Kulttuuriperintö vaikuttaa kaikkiin päätöksiin.

Tavoite on myös, että kulttuuriperinnöstä

saa helposti tietoa, ja sitä saa

helposti ymmärrettävällä tavalla.

Tietoa saa monista eri paikoista ja monella eri tavalla.

Tieto voi olla esimerkiksi teksti, äänite tai video.

Tietoa saa digitaalisessa muodossa.

Virastot, järjestöt ja yksittäiset ihmiset

tuottavat uutta tietoa kulttuuriperinnöstä.

Tietoa saa yhä enemmän internetistä.

Kohti kestävää kulttuuriperintötyötä

Faron sopimuksen mukaan
kulttuuriperintötyö noudattaa
kestävän kehityksen periaatteita.

Kestävä kulttuuriperintötyö tarkoittaa kolmea asiaa.

1. Kulttuuriperintötyö on **sosiaalisesti kestävä**
eli kaikki voivat olla mukana,
kun kulttuuriperinnöstä päätetään.
Kaikilla on myös vastuu kulttuuriperinnöstä.
Valtio ja kunnat tukevat kulttuuriperintötyötä.
2. Kulttuuriperintötyö on **taloudellisesti kestävä**
eli kulttuuriperintöä käytetään niin,
että se ei vahingoitu tai häviä.
3. Kulttuuriperintötyö on **kulttuurillisesti kestävä**
eli kaikilla on oikeus kulttuuriperintöön.
Jokaisella on oikeus osallistua kulttuuriperintötyöhön,
mutta kenenkään ei ole pakko osallistua siihen.

Suosituks

Seuraavaksi esitellään Faron sopimuksen suosituksia.
Ne on jaettu kolmeen ryhmään.

1. Kulttuuriperintö ihmisten arjessa

- Kouluissa lapset ja nuoret
saavat **opetusta** kulttuuriperinnöstä
ja **kasvatusta** kulttuuriperintötyöhön.
Kulttuuriperintö on osa eri-ikäisten koulutusta.
- Kaikki saavat helposti **tietoa** kulttuuriperinnöstä.
Tietoa on myös digitaalisessa muodossa,
ja sitä saa esimerkiksi internetistä.

- Aukkaat **ovat mukana**, kun päätetään, miten heidän kotiseutunsa kulttuuriperintöä käytetään.
- Eri-ikäiset ihmiset **osallistuvat** kulttuuriperintötyöhön ja voivat tehdä ehdotuksia kulttuuriperinnön käytöstä. Nuorten ehdotuksia kuunnellaan ja kokeillaan. Nuorille on esimerkiksi omia kilpailuja ja työpajoja kulttuuriperinnön käytöstä.
- Erilaiset kulttuuriperintöyhteisöt **osallistuvat** kulttuuriperintötyöhön. Niitä ovat kaikki yhteisöt, jotka välittävät kulttuuriperintöä eteenpäin.
- Kaikki hyväksyvät, että syntyy uusia ja erilaisia kulttuuriperintöyhteisöjä. Tuetaan uusien yhteisöjen toimintaa. Näin erilaiset kulttuuriperinnöt säilyvät.

2. Kulttuuriperintö ja kestävä kehitys

- Kulttuuriperintötyö on osa **kestävää** elinkeino- ja aluepolitiikkaa. Kulttuuriperintöä tulee käyttää kestävästi eli niin, että se ei vahingoitu tai häviä.
- Kulttuuriperintöä hoitavat organisaatiot osallistuvat **keskusteluun** kestävästä kehityksestä ja sen merkityksestä kulttuuriperintötyössä.
- Kulttuurisesti kestävä kulttuuriperintötyö tarkoittaa, että kaikilla on mahdollisuus olla mukana, kun päätetään kulttuuriperinnöstä ja sen käytöstä tai suojelusta. Lisätään mahdollisuutta osallistua päätöksiin myös paikallisella tasolla.
- Kulttuuriperintöä tutkitaan eri puolilta. Osa tutkimusta on, miten kulttuuriperintöä voi käyttää kestävällä tavalla.

Tutkitaan, millaisia tuotteita kulttuuriperinnöstä voi tehdä
Tuotteet voivat olla esimerkiksi esineitä tai tapahtumia.
Tuotteet eivät saa vahingoittaa kulttuuriperintöä tai ihmisiä.

- Yrittäjät ja kulttuuriperinnön tuntijat tekevät yhteistyötä.
He etsivät ja kehittävät uusia tapoja käyttää kulttuuriperintöä.
- Matkailuyrittäjät käyttävät kulttuuriperintöä kestäväällä tavalla.

3. Kulttuuriperintöhallinnon kehittäminen

- Valtio, kunnat ja kolmas sektori jakavat tehtäviä keskenään.
Kolmas sektori tarkoittaa yhdistyksiä ja erilaisia muita ryhmiä, jotka toimivat yhdessä.
Näin palvelut säilyvät lähellä ihmisiä.
- Kulttuuriperintö otetaan huomioon aina, kun tehdään päätöksiä.
- Kaikille annetaan mahdollisuus osallistua keskusteluun kulttuuriperinnöstä.
Kaikilla on oikeus tutkia kulttuuriperintöä.
Kaikilla on mahdollisuus olla mukana suojelemassa ja säilyttämässä kulttuuriperintöä.
- Kulttuuriperinnön kanssa toimivat sitoutuvat edistämään avointa hallintoa.
Avoin hallinto tarkoittaa, että kaikki voivat saada tietoa suunnitelmista ja päätöksistä sekä niiden toteuttamisesta selkeällä kielellä.
- Organisaatiot antavat käyttää tietoa, jota ne ovat keränneet.
Avataan digitaalinen kulttuuriperintö

laajaan käyttöön.

- Organisaatiot kokeilevat uusia tapoja vuorovaikutukseen. Ihmisten mielipiteitä kerätään kyselyillä ja ihmisiä kuunnellaan. Annetaan mahdollisuus tehdä asioita aivan uudella tavalla. Jos joku löytää hyvän tavan tehdä asioita, hän kertoo siitä myös muille.